

- ૧ ભારતીય સંસ્કૃતિના વિશિષ્ટ લક્ષણો જણાવો. ૧૪
અથવા
- ૧ હડપ્પા કાલીન સામાજિક સ્થિતિ વર્ણવો. ૧૪
- ૨ સિંધુ સભ્યતાએ શિલ્પ અને સ્થાપત્ય ના ક્ષેત્રે કરેલી પ્રગતિ વર્ણવો. ૧૪
અથવા
- ૨ વેદ કાલીન સાહિત્યનો પરિચય કરાવો. ૧૪
- ૩ ભારતીય સંસ્કૃતિની ધરોહર એવા ચાર વેદમાંથી કોઈપણ બે વેદ વિશે ટૂંકનોંધ લખો. ૧૪
અથવા
- ૩ વેદકાલીન વર્ણાશ્રમ વ્યવસ્થા વિશે નોંધ લખો. ૧૪
- ૪ અનુવેદકાલીન સાહિત્યનો પરિચય કરાવો. ૧૪
અથવા
- ૪ અનુવેદકાલીન ધાર્મિક અને આર્થિક સ્થિતિનું નિરૂપણ કરો. ૧૪
- ૫ ગમે તે સાતના જવાબ આપો. ૧૪
- સંસ્કૃતિ એટલે શું?
  - “ઉપનિષદ”નો શાબ્દિક અર્થ જણાવો.
  - વૈદિક આર્યોનો મુખ્ય ખોરાક કયો હતો?
  - “તિતિક્ષા વૃત્તિ” એટલે શું?
  - મોહે-જો-દડો નો અર્થ જણાવો.
  - ચાર ઉપવેદોના નામ જણાવો.
  - અનુવેદકાલીન સાહિત્યમાં લગ્નના કેટલા પ્રકારો વર્ણવ્યા છે? કયા કયા?
  - મુખ્ય ઉપનિષદોની કુલ સંખ્યા કેટલી છે?
  - ઋગ્વેદમાં સુકતોની સંખ્યા કેટલી છે?
  - ‘અષ્ટાધ્યાય’ની રચના કોણે કરી હતી?
  - હડપ્પા ના દરેક મકાનમાંથી કયું શિલ્પ મળી આવ્યું છે?
  - કયા વેદમાં નદીઓની સ્તુતિના અનેક મંત્રો છે?

English Version

1	State the salient features of Indian culture.	14
	OR	
1	Describe the social condition during the Harappan period.	14
2	Describe the progress of Harappan civilization in the field of sculpture and architecture.	14
	OR	
2	Introduce the vedic literature.	14
3	Write a short note on any two of the four Vedas which are the Heritage of Indian culture.	14
	OR	
3	Write a note about vedic varnashrama system.	14
4	Write in brief about the literature of the post Vedic period.	14
	OR	
4	Describe the religious and economic condition during the Anuvéd period.	14
5	Answer any seven	14
	i) What is culture?	
	ii) State the literal meaning of "Upanishad"?	
	iii) What was the staple food of the Vedic arya?	
	iv) What is titikavrutti?	
	v) Explain the meaning of 'mohen-jo-daro'.	
	vi) Name the four Upavedas.	
	vii) How many types of marriage have been described in 'Anuvéd' period literature? which?	
	viii) What is the total number of major upnishad?	
	ix) What is the number of sukta in Rigveda.	
	x) Who was written 'Ashtadhyayi'?	
	xi) Which sculpture has been found in each house of Harappa?	
	xii) Which veda contains many mantra in praise of rivers?	
